

כ"ב מנחם אב ה'תשע"ט 23.8.19

מגזין מס' 541

ערב שבת פרשת עקב/מברכים חודש אלול

קשר-שבועי מאת הרב יאיר כלב

החייב כספך

"מבשרך לא תתעלם" - תקן עצמך תחילה

אנחנו מסוגלים לדבר על בעיותינו האישיות רק לאחר שבאמת התגברנו עליהן במקצת בעבודתנו הפנימית. אבל כל עוד מדממים פצעינו כי עדיין שותתים הם - קשה לנו מאד לדבר עליהם, אפילו לא בדרך של המתקה, כי אם רק אודות פצעייהם הפתוחים של אחרים...

וכמאמר אחד מחכמי ישראל בדורות האחרונים: ...הלואי אתקן מעט את עצמי... שאזי, יועיל הדבר בדרך ממילא לענין השפעה חיובית גם על סביבתי, כי הרי אין השפעה כהשפעתו של המתייגע לשמש בעצמו דוגמה חיה לערכיו!

לוח שיסורים

"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

שימו לב - שיעור חדש בירושלים: מידי יום שני בערב בשעה 21:45, יתקיים בסטודיו 'רישייפ' (רחוב דרך החורש 90 רמות ב').

☆ השיעור לנשים ולגברים ☆ דמי השתתפות בהוצאות 20 שח ☆ כיבוד קל במקום!

בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע מידי יום חמישי בשעה 21:30 במושב חמד שבמרכז הארץ. השיעור משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com.

הכניסה לישוב חמד בכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה, בכניסה למושב נוסעים ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית - לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר. התכנסות כיבוד ושתייה קלה מ-20:45. לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144.

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממשי, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

שבת מברכים חודש אלול

בשבת שלפני ראש חודש, מודיעים בבית הכנסת ברוב עם אודות היום, השעה והרגע המדויק בו חל מולד הלבנה ובאיזה יום יחול ראש החודש. בשבת זו, פרשת 'עקב', מכריזים: המולד יהיה ביום שישי, שעה 17:06 ו-41 חלקים. ראש חודש אלול ביום השבת וביום הראשון הבא עלינו לטובה. לאחר מכן, בעומדו עם ספר התורה בידי, מברך שליח הציבור את נוסח ברכת החודש, ומיחל עם הציבור כולו שהחודש הבא עלינו לטובה יהיה מבורך בגשמיות וברוחניות.

כתוב בפתק: על כמה יהודים פעלת שישתדלו לומר את כל התהילים בשבת מברכים?"
מתברכים כל הימים

כידוע, מן השבת, יום המנוחה וההתעלות, מתברכים כל ימות השבוע - הן הימים שלפניה והן אלה שלאחריה. הימים שקודם השבת הינם ימי הכנה לשבת, ועל הימים שלאחריה נמשכת השראתה. אמנם בשבת זו, בה מברכים החודש, נוספת מעלה יתירה - ממנה מתברך ראש החודש (הכולל את כל ימות החודש הבאים עלינו לטובה), על מועדיו והימים המיוחדים שבו.

בשבת זו, לאחר תפילת שחרית נוהגים להתוועד, שבת אחים גם יחד, כדי להכין ולעורר עצמנו להכנס לימי החודש הבא בשמחה ובטוב לבב מתוך הוספה בענייני נר מצוה ותורה אור.

אמירת תהילים בציבור

בשבת זו, השכם בבוקר, מתקבצים בבית הכנסת לאמירת כל ספר תהילים בציבור. אחרי אמירת התהילים יאמר 'קדיש יתום' מי שהוריו אינם בין החיים. ואם יש אזכרה או אבל ('חיוב') - יאמרו קדיש אחר כל ספר, ויאמרו תחילה ה'יהי רצון' המיוחד שאחרי כל ספר וספר. אחרי כן נוהגים ללמוד מאמר חסידות שיהיה מובן לכל, ולאחר הלימוד מתפללים תפילת שחרית.

אודות אמירת תהילים בציבור בשבת מברכים אמר אדמו"ר הרי"צ: "דבר אמירת תהילים האמור, אינו שייך לאיזה נוסח... ומצד אהבת ישראל... עלינו להשתדל בכל מיני השתדלות, אשר יוקבע בכל הבתי כנסיות באיזה נוסח שיהיה".

והוסיף על כך הרבי מליובאוויטש, נשיא דורנו: "כשיבוא משיח, לא ידע שום 'קונצים' אלא ידרוש..."

להלן הימים המיוחדים שבחודש אלול, אודות חלקם נרחיב את הדיבור לכשיהיו סמוכים יותר:

כ"ט אלול - יום הולדת אדמו"ר הצמח צדק, דור שלישי לנשיאי חב"ד (נכדו של אדמו"ר הזקן בעל התניא והשולחן ערוך).

ב' אלול - תחילת ימי הסליחות למנהג הספרדים.
ח"י אלול - יום הולדת 'שני המאורות הגדולים' - הבעל שם טוב ואדמו"ר הזקן.

אלול - חודש המאסף כהכנה לגאולה

ענינו של חודש אלול

חודש אלול הוא חודש חשבון הנפש והתשובה. בחודש זה, האחרון לחודשי השנה, ראוי לערוך בו מעין סיכום ומאזן להתנהלותנו במהלך השנה העוברת. ימים אלה, המסוגלים לתיקון והשלמה, מהווים גם ימי הכנה לשנה החדשה הבאה עלינו לטובה. להלן חמשת עיקרי העבודה הרוחנית המרומזים בראשי התיבות 'אלול' (כמה פסוקים שכל אחד מהם מציין סוג מיוחד בעבודת ה').

התשובה - המפתח הכללי

עבודת ה' הראשונה היא התשובה. הדבר

מרומז בפסוק: "ומל ה' אלוקיך את לבבך ואת לבב זרעך" (ראשי תיבות 'אלול'). מילת הלב - פעולת הסרת ה'ערלה' (אטימות הלב) המסתירה את האהבה הטבעית שביהודי לקב"ה - היא עבודת התשובה. לאחר שהאדם מ'ל' את אטימות לבו ופותח פנימיות נפשו לעבודת ה', מגיע שלב הירידה לפרטים. עבודת ה' מתחלקת לשלושת העמודים שעליהם העולם עומד - תורה, עבודה (תפילה) וגמילות חסדים.

שלושת הקווים בעבודת ה'

בחודש אלול, חודש המאסף, על האדם להתחזק בשלושת הקווים - תורה, תפילה וגמילות חסדים, לתקן ולהשלים את הדורש תיקון והשלמה בעבודת השנה החולפת.

ענין לימוד התורה מרומז בפסוק המדבר בענין ערי

מקלט: "אנה לידו ושמתי לך" (ראשי תיבות 'אלול'). התורה אף היא בבחינת 'מקלט' כפי שנאמר: "דברי תורה קולטיין", שכן עבודת עסק התורה מגינה על האדם מפני יצר הרע.

ענינה של התפילה מרומז בפסוק "אני לדודי ודודי לי" (ראשי תיבות 'אלול'). מהות התפילה היא עבודת התקשרות האדם לקב"ה מתוך אהבה. התקשרות זו מתבטאת בפסוק המציין את ההתחברות בין 'אני' (האדם) ל'דודי' (הקב"ה).

ענין גמילות חסדים מרומז בפסוק "איש לרעהו ומתנות לאביונים" (ראשי תיבות 'אלול').

החירות לעבוד את ה'

אולם כדי שעבודת התשובה וחיזוק שלושת הקווים האמורים תזכה להצלחה, יש צורך בגאולה מכל הדברים המפריעים והמבלבלים. יהודי צריך להתייבב בתחושה של גאולה - שהוא בן חורין לעבוד את ה' ושאינ לגביו שום ערך וממשות לכל הפרעות למיניהן.

ומעבודה זו של היחיד היוצא מכל מדידה והגבלה, באה גם הגאולה המרומזת אף היא במילה אלול: "אשירה לה" ויאמרו לאמר" (ראשי תיבות 'אלול'). בפסוק זה הנאמר בשירת הים, מרומזת השירה העתידית שישיר עם ישראל בגאולה (הכללית) האמיתית והשלימה. רגש הגאולה (החירות לעבוד את ה') שיהודי חש עוד בימי הגלות האחרונים, הוא בבחינת הכנה ושער לבואה של הגאולה עצמה, בקרוב ממש.

(מעובד מתוך הספר "שולחן שבת",

על פי לקוטי שיחות כרך כ"ט)

אלול – תשובה חסידיית

החסידות סבורה שאפילו עבודת התשובה צריכה להיעשות מתוך שמחה. יתרה מזו: השמחה במצות התשובה צריכה להיות ביתר שאת מבכל המצוות האחרות.

ומשלימה את כל המצוות!

האמת היא שאין שום סתירה בין תשובה לשמחה. שמחה איננה ההפך מרצינות. אפשר לעסוק בדברים הרציניים והחשובים ביותר, ועם זה להיות בשמחה גדולה. כי שמחה – שלא כפי שסבור ההמון – אינה קלות ראש וחיים נטולי דאגות. זו אינה שמחה אלא פריקת עול והתהוללות; ולצערנו, רבים המבלבלים בין שמחה להתהוללות (חסידים אומרים: בין שמחה להתהוללות מפריד רק חוט שיערה דקיק, אבל המרחק ביניהן הוא המרחק שבין תכלית הקדושה לתכלית הטומאה). שמחה אמיתית היא דבר רציני ביותר.

שמחה אמיתית אינה סותרת את עבודת התשובה. טועה מי שסבור שבחודש אלול צריכים להתהלך בפנים נפולות וקודרות, לא להעלות חיוך על השפתיים, להיות תמיד 'רציני' ומיוסר. אדרבה, מה יכול לשמח יותר מהמחשבה, שאלה ימים שבהם נמצא 'המלך בשדה' ומאירות אז י"ג מידות הרחמים! והשלימה של הגאולה, שתבוא בקרוב ממש.

(מתוך אתר צעירי אגודת חב"ד chabad.org.il)

עיקר עניינו של חודש אלול הוא עבודת התשובה, חשבון הנפש ותיקון הדברים הדורשים תיקון. עבודה זו, מטבעה, כרוכה ברצינות, כובד ראש, התמרמרות. לכן קל להיגרר מזה לתחושה של עצבות וקדרות. באה תורת החסידות ומחיה את עבודת חודש אלול, ומלמדת שגם עבודת התשובה צריכה ויכולה להיעשות מתוך שמחה.

השמחה היא אחד מעקרונותיה הגדולים של החסידות – להיות תמיד בשמחה ולעבוד את ה' מתוך שמחה וטוב לבב. פתגם חסידי ידוע אומר: שמחה כשהיא לעצמה אינה מצוה ועצבות בפני עצמה אינה עברה; אבל לגבהים שאליהם מביאה השמחה אי אפשר להגיע על ידי שום מצוה, ואילו לבאר שחת שאליה מדרדרת העצבות לא מגיעים על ידי שום עברה.

אין סתירה

החסידות סבורה שאפילו עבודת התשובה צריכה להיעשות מתוך שמחה. יתרה מזו: השמחה במצות התשובה צריכה להיות ביתר שאת מבכל המצוות האחרות. שהרי אם כשמקיימים סתם מצוה צריכים להיות בשמחה – על אחת כמה וכמה כשעוסקים במצות התשובה, שמעלתה גדולה כל כך, עד שהיא מתקנת

הסיפור השבועי

בעבור שיעזור לישראל!

אבל וחפוי ראש יצא האיש מן החדר, טיפס על עגלתו, והדהיר את הסוסים לעירו, שאץ. חבריו תמהו: "רק היום נסעת, מדוע חזרת?!" "אני נוסע לפרמישלן!", הודה ומבטו נעוץ בקרקע.

"מה יש לך לחפש שם?", הגיבו הללו. "רק אל תאמר לנו שאתה נוסע אל הצדיק!".

הבעה נחרצת עלתה על פניו של נתן שמעון: "כן! נוסע אני אל הצדיק מפרמישלן", הכריז והדהיר את הסוסים לעבר היציאה מן העיר.

כשהגיע שוב לפרמישלן קידמו הצדיק בסבר פנים יפות. "כעת באת לפרמישלן!", ציין בנחת, וביקשו להישאר ולשבות בעיר.

למרבה הפתעתו, כובד נתן שמעון בעלייה הראשונה, 'במקום כהן'. הקורא היה רבי מאיר בעצמו, ונתן שמעון חש יראה גדולה נופלת עליו.

כשהגיע הצדיק לפסוק "לא יהיה בך עקר ועקרה" קרא אותו בקול רם במיוחד ובהטעמה. בברכת 'מי שבירך' אמר הגבאי: "בעבור שייתן...", והמתין לעולה שישלים את סכום הנדבה. אלא שאז התערב הצדיק והשיב במקומו: "בעבור שיעזור לישראל!", והוסיף, כמשיח אל נפשו: "ומיהו 'ישראל'? ישראל הוא יהודי, יהודי אמיתי, המתנהג כראוי!".

כעת פנה אל נתן שמעון, ואמר לו: "הלוא שאץ ממוקמת בין מולדביה לאוסטריה. יום אחד יבוא יהודי ששמו ישראל, ויזדקק לעזרתך בחציית הגבול. עשה הכול למענו, ובתמורה תזכה להיפקד בזרעא חיא וקיימא".

באותה שנה נולד לבני הזוג בן. נתן שמעון שינה את דרכו וחזר בתשובה שלימה.

הימים חלפו. בשושן פורים ת"ר שוחרר רבי ישראל

"והיכן בעלך?", שאל רבי מאיר מפרמישלן את האשה שבאה לבקש את ברכתו לפרי בטן.

האשה פרצה בבכי. "הכול החל כשבעלי יצא לחפש מקור פרנסה", נשנק קולה. "הוא נעשה עגלון, ועד מהרה דבק באורחות חייהם של עגלוני העיר, והללו דרדרו אותו לשאול תחתית. מאברך ירא שמים נהפך לקל שבקלים!".

נאנח הצדיק ואמר לאשה: "שובי לביתך ואמרי לבעלך שאם הוא רוצה ילדים, עליו לבוא אליי".

"לבוא לכאן!", השיבה האשה בחיוך מר, "בעלי בז לאמונת צדיקים. לא אוכל לשכנעו לבוא אל הרבי".

פני הצדיק הרצינו. "זכרי היטב את הדברים שאומר לך עכשיו", אמר, והחל לפרט באוזני האשה רשימה של חטאים שעשה בעלה, תוך ציון המועדים והמקומות המדויקים. "כשתאמרי זאת לבעלך", סיכם, "מבטיחך אני שיבוא לכאן מהר מאוד".

תגובתו המבוהלת של הבעל היתה כפי שצפה הצדיק. האיש נחרד לגלות שכל מעשיו גלויים לפני רבי מאיר. הוא מיהר לרתום את סוסו ולצאת לדרך.

"לאן אתה נוסע?", קראו לעברו חבריו העגלוני. "אהמ... ללמברג, ליריד!", שיקר.

בפנים מושפלות התייצב לפני הצדיק. "מה שמך?", שאלו רבי מאיר.

"נתן שמעון קלינגהופר", השיב בקול נמוך. "והלוא פניך מועדות ליריד, ללמברג!", נקבו דבריו של הצדיק את לבו. חיוורון עז כיסה את פניו של האיש. "אני משאץ...", גמגם, "ובאתי בעקבות אשתי".

"לא, לא", אמר רבי מאיר. "חזור לשאץ והודע לכל חבריך כי נוסע אתה לפרמישלן, אל מאיר! רק אז יסכים מאיר לדבר איתך, ויש לו על מה!".

פתאום קרא הצדיק: "עצרו!". הכיפה נפלה מראשו. נתן שמעון סיכן את חייו, צלל לקרקעית הנהר, והצליח לאתר את הכיפה.

ואז עצר. "רבי!", קרא בגרון ניחר, "הבטיחו לי שיהיה לי חלק בעולם הבא!".

הצדיק נאלם דום. רק רחש המים נשמע. "רבי", נשבר קולו של נתן שמעון, "לא היתה עבירה שלא עברתי. הנני מלא חטאים ופשעים. מוסר אני את נפשי בעבורכם, אבל אנא, עשו דבר מה למעני!".

עיניו של הצדיק ברקו כשהשיב: "מבטיחך אני, נתן שמעון, שתזכה לחיי העולם הבא!". היהודי פרץ בבכי נרגש, ובמשנה מרץ הוביל את הצדיק אל הגדה השנייה של הנהר. הרבי ניצל.

נתן שמעון יצא לפרמישלון, וסיפר לצדיק את כל ההתרחשות. פניו של הצדיק נהרו. "אם הבטיחך רבי ישראל שתזכה לעולם הבא – כך יהיה!", אמר.

(על-פי 'אספקלריה המאירה')

מרוז'ין, אחרי שנעצר בעקבות הלשנה חמורה, והיה צפוי לעמוד למשפט. הוא החליט לברוח. תחילה הסתתר ביאס (כיום ברומניה), ואולם רודפיו דלקו אחריו, והוא נס מפניהם לכיוון אוסטריה, עד שהגיע לשאץ.

באותו יום באו שני שליחים מאת הצדיק מפרמישלון ומסרו לנתן שמעון מכתב שעליו להציל את רבי ישראל מרוז'ין. הלה נרתם מיד למשימה. באישון לילה יצא לחפש את הצדיק. זמן רב סייר ברחובות, עד שהבחין בעגלה קטנה רתומה לסוס. כשהתקרב אליה שמע מתוכה שתי מילים: "ישראל שמי".

נתן שמעון הוביל את העגלה לעבר הנהר שבפאתי העיר. חבילת שטרות ששולשלה לכיסו של מפקד המשמר גרמה לו לשלוח את חייליו לאזור אחר, והזירה התפנתה.

עכשיו היה על רבי ישראל לצלוח ברגליו את הנהר, שמימיו הקרים געשו והגיעו כמעט עד צוואר. נתן שמעון לא היסס – הוא נשא את הצדיק על כתפיו ונכנס למים.

(מתוך העלון השבועי **שיחת השבוע**)

עזרו לנו,
להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

"זאת התורה אדם" (במדבר יט', ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב- 'נגלה') ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה- 'נסתר'). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי 'נגלה', ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת עקב

מסעות ישראל במדבר כאל נסיון מאת ה' שנועד לבחון את אמונת העם באלוקיו. העם מיטלטל בין קצוות – מחד מועקת שממון המדבר וסכנותיו, ומאידך עמידה אל מול נוכחות אלוקית מוחשית המתגלה להם בניסים גלויים המלווים את העם בדרכו אל הארץ המובטחת, ארץ זבת חלב ודבש.

משה מפרט את השפע והברכה שיזכו להם בארץ המובטחת ומזהיר מפני תחושת 'כחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה'. באשר גבהות הלב מביאה להתנכרות לה' מקור השפע והברכה, וממילא לחלישות באמונה המובילה לאבדון.

השתלשלות האירועים במדבר

משה מודיע לבני ישראל כי הצלחתם בכיבוש הארץ לא תבוא בשל מעשיהם הטובים, כי אם (בזכות הברית שכרת ה' עם האבות וכן) בשל רשעת העמים יושבי הארץ שהביאה לנישולם מאדמתם.

על מנת להדגיש ולחזק הענין, מזכיר משה את קשיות עורף העם וחטאיו (לאורך כל ימי מנהיגותו) למן יציאת מצרים. את חטא העגל, שעה שהוא, משה, עלה אל האלוקים לקבל את הלוחות, ואת תחנונו לפני ה' להשיב כעסו מעליהם. עוד מפרט משה את חטאי העם שעה שחלקו עליו ונתאו לבשר, ואת חטא המרגלים שגרם להארכת נדודיהם במדבר ארבעים שנה.

כמו כן מזכיר הוא את שבירת הלוחות בשל חטא העגל,

ברכת ה' בשכר שמירת התורה וקיום המצוות

משה ממשיך קודם פטירתו בדברי הסיכום והאזהרה לבני ישראל לפני כניסתם לארץ: הקב"ה מבטיח כי שמירת התורה ומצוותיה תביא לקיום בריתו עם האבות ולברכת ה' לעם ישראל בכל טוב: בבנים ובני בנים; ביבולים חקלאיים; בצאן ובבקר; בכבוד ובגדולה בין העמים; בבריאות ובשליטה על כל האויבים שמסביב.

להאמין ביכולת ה'

משה מכין תרופה כנגד מורך הלב שיפול בלב העם: "כי תאמר בלבבך, רבים הגויים האלה ממני, איכה אוכל להורישם?" בכל עת שיעלה בהם חשש זה, אומר משה, עליהם לזכור את האותות והמופתים שעשה להם ה' במצרים ובמדבר ויתחזקו באמונתם גם עתה ביכולת האלוקית.

ובאשר לכיבוש הארץ, מוסיף הוא ואומר, הרי שהדבר יתבצע אט אט ובשלבים, שהרי באם תתפנה הארץ בבת אחת מיושביה עלול הדבר להופכה למקום שומם השורץ חיות רעות. וחוזר משה ומזהירם אשר עם התנחלותם בארץ, מחוייבים הם לבער ממנה את תרבות הגויים יושבי הארץ וסביבתה ולנתץ כליל את אליליהם.

מבחני העבר ונסיונות העתיד

וחוזרים ועולים בדברי משה הענינים הבאים: ירושת הארץ המובטחת, האזהרה אודות קיום ושמירת המצוות וכן זכרון חטאי העם במדבר. משה מתייחס לטורח

שעל כן ציוהו ה' לפסול שני לוחות אבנים ('הלוחות השניים'), עליהם כתב ה' בפעם השניה את 'עשרת הדברות'. לוחות אלה הונחו למשמרת בארון עץ השיטים. עוד מזכיר משה את הסתלקות אהרן אחיו הכהן הגדול, את מינוי בנו אלעזר לכהן תחתיו ואת בחירת שבט לוי לשרת בקודש, מינוי לדורות.

בזכות ברית אבות

למרות כל חטאי העם אין ה' מפר את בריתו עם האבות. אלא שמכל מקום שב הוא ומבקש מבניו כי ישמרו גם הם מצידם את הברית על ידי דבקותם בתורה ובדרכי ה'. שוב מזכיר משה את החסד הגדול שעשה ה' עם בני ישראל כשהוציאם ממצרים, את נפלאותיו עמם במדבר ואת ירושת הארץ הטובה שיעניק להם בזכות ברית אבות.

בין דבריו אודות הברכה שתחול עליהם בזכות הנהגתם הטובה, אומר משה את פרשת "והיה אם שמוע תשמעו" (היא הפרשה השנייה של 'קריאת שמע').

בפרשה זו מוזכרות: החובה לאהוב את ה'; לעובדו ע"ש; שמירת חוקיו, משפטיו ומצוותיו בכל לב ובמסירות נפש; ההבטחה אשר קיום הדבר על ידם יביא לברכת מטר השמים וברכת הארץ; והאזהרה שבאם לאו - יפגע בהם חרון אף ה' ותיעצר השפעת הברכה בעבורם.

גם בפרשה זו, כהמשך לפרשה הראשונה של קריאת שמע, מוזכרים בני ישראל אודות לימוד התורה, קיום מצוות תפילין, חינוך ילדיהם בדרך התורה וקיום מצוות מזוזה. בסיום הפרשה, שוב מוזכרת ההבטחה אשר בקיום כל אלה יזכו לאריכות ימים על אדמת הארץ המובטחת מתוך שלום ובטחון.

שעל כן ציוהו ה' לפסול שני לוחות אבנים ('הלוחות השניים'), עליהם כתב ה' בפעם השניה את 'עשרת הדברות'. לוחות אלה הונחו למשמרת בארון עץ השיטים. עוד מזכיר משה את הסתלקות אהרן אחיו הכהן הגדול, את מינוי בנו אלעזר לכהן תחתיו ואת בחירת שבט לוי לשרת בקודש, מינוי לדורות.

בזכות ברית אבות

למרות כל חטאי העם אין ה' מפר את בריתו עם האבות. אלא שמכל מקום שב הוא ומבקש מבניו כי ישמרו גם הם מצידם את הברית על ידי דבקותם בתורה ובדרכי ה'. שוב מזכיר משה את החסד הגדול שעשה ה' עם בני ישראל כשהוציאם ממצרים, את נפלאותיו עמם במדבר ואת ירושת הארץ הטובה שיעניק להם בזכות ברית אבות.

התחדשנו!
 בואו לבקר
 באתר המשודרג
 www.tanya.com

כמו ילד קטן שמתחיל ללמוד

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

להתבטל אל התורה

לעומת זאת, בלימוד התורה העיקר הוא ההזדככות של האדם. כשיהודי לומד תורה כהלכה, מתאחד שכלו עם השכל האלוקי שבתורה וגורם לו להיות אדם שמחשבתו היא מחשבת התורה. משום כך העיקר בלימוד התורה הוא לא כל כך עצם הלימוד, כמו הלימוד כהלכה: ההתבטלות כלפי התורה והשאיפה להבין באמת את מחשבתה, מבלי לנסות 'לפרשה' כפי שעולה בדעתו של האדם.

ההתבטלות הזאת כלפי התורה היא תנאי בל יעבור בעצם הגישה אל התורה, ובלעדיה לא זו בלבד שהתורה מאבדת את ערכה, אלא היא עלולה להפוך ל'סם המוות' (כדברי חז"ל). יהודי צריך לגשת אל התורה בהרגשה, שהוא מבטל לחלוטין את שכלו ודעתו שלו, והוא רק רוצה לדעת ולהבין את מה שיש לתורה לומר. רק כך נשמרים כוחה וערכה של התורה.

"סם החיים"

דבר זה נרמז בכך שהלכות תלמוד תורה נפתחות בחובה ללמד את הילדים תורה. בכך מדגישים בפני האדם, שהעיקר הוא לא השכל וההבנה, שהרי לילד קטן שמתחיל ללמוד תורה אין עדיין שכל והבנה אישית בתורה, אלא העיקר הוא ההתבטלות לקב"ה ולתורה. בכך מזכירים ליהודי, שכאשר הוא ניגש ללמוד תורה, הוא צריך להיות בעיניו כמו ילד קטן שמתחיל ללמוד תורה. כשם שהילד הקטן אינו מנסה 'לפרש' את התורה כפי שעולה על דעתו, אלא הוא ניגש אליה בחיל וברעדה, מתוך הכרה בענקיותה ובאין סופיותה – כך אל לו ליהודי

"ולמדתם אותם את בניכם לדבר בם" (דברים יא, ט)

המצוה של לימוד התורה מתחלקת באופן כללי לשני ציוויים: (א) חובתו של האדם ללמוד בעצמו תורה; (ב) החובה ללמד אחרים, ובמיוחד – חובתו של אב ללמד את ילדיו תורה. חובה זו נלמדת מהפסוק "ולמדתם אותם את בניכם לדבר בם וגו'". וכמובן מפשטות הפסוק: "ושיננתם לבניך".

והנה אנו רואים דבר מופלא: שני פוסקי הלכה גדולים (הרמב"ם ומחבר שולחן ערוך הרב) מתחילים את 'הלכות תלמוד תורה' בספריהם לא בחובתו של האדם ללמוד בעצמו תורה, אלא דוקא בחובה ללמד את הילדים.

ללמד לפני שלומדים?

הדבר אינו מובן: הלוא כל החובה ללמד את הילדים נובעת מכך שעל האדם עצמו מוטלת החובה ללמוד תורה; וגם, איך אפשר ללמד אחרים לפני שהאדם עצמו לומד?!

אין זאת, אלא שבכך רוצים אותם פוסקי הלכה ללמדנו כלל גדול בעצם הגישה לתורה.

יש הבדל עיקרי בין התורה לבין המצוות. עיקר ההשפעה של המצוות היא על העולם. כשיהודי מקיים מצוה בחפץ כלשהו, הוא מקדש על ידי כך את החפץ ואת העולם בכללותו. קיום המצוות משרה את אור ה' על העולם והופך אותו לקדוש ולמזוכך יותר. משום כך העיקר בקיום המצוות הוא הקיום המעשי, שהוא שמשכין את אור ה' על העולם. חשוב אמנם לקיים את המצוות מתוך התבטלות לקב"ה, אבל אין זה מעכב בדיעבד, כי העיקר הוא הקיום המעשי.

לחשוב שהתורה היא, כביכול, בכיסו; עליו לזכור, שלעומת תורתו של הקב"ה, אף הוא כילד קטן שרק

מתחיל ללמוד תורה. וזו הגישה הנכונה והבריאה שהופכת את התורה ל'סם החיים'.

(מתוך הספר 'שולחן שבת',

על פי 'ליקוטי שיחות' כרך יט)

חסידות על הפרשה עקב

אומר הרב המגיד: תפארת היא מיזוג של שתי מידות מנוגדות, חסד וגבורה. מיזוג זה אפשרי רק על ידי המשכת מדרגה נעלית ביותר (וכמו שני שרים המנגדים זה לזה, שבעומדם לפני המלך מתבטלים בפניו שניהם ממציאותם ויכולים להתחבר יחד), והמשכה זו נרמזת באות ו', המורה על המשכה מלמעלה למטה.

(מ'גיד דבריו ליעקב' (הוספות) סימן י"ג)

רמז לשלושת הגאולות דגנך ותירושך ויצהרך (יא,יד)

אמר הגאון המקובל רבי לוי יצחק, אביו של הרבי מליובאוויטש נשיא דורנו, שבפסוק זה נרמזות שלושת הגאולות: חג הפסח, פורים וחנוכה.

דגנך - חג הפסח. שכן גלות מצרים החלה בחלומו של יוסף "והנה אנחנו מאלמים אלומים" וזהו דגן. לאחר מכן ירדו בני יעקב למצרים לשובור בר - דגן. בני ישראל יצאו ממצרים כאשר "משארותם צרורות בשמלותם" - שוב דגן.

תירושך - פורים, שכן נס פורים אירע על ידי יין (ושתי נטרדה במשתה היין ובמקומה באה אסתר, וכן מפלת המן היתה במשתה היין שעשתה אסתר).

יצהרך - חנוכה, שהרי נס חנוכה קשור בפך השמן.

(מפי השמועה)

מקור הכח האמיתי

**ארץ אשר אבניה ברזל (ח,ט)
אל תקרי אבניה אלא בוניה (תלמידי חכמים
מקיימי עולם בבנייניהו, רש"י במסכת תענית)**

כדי לבנות את ארץ ישראל יש צורך גם ב'ברזל' כפשוטו, היינו צבא ונשק שירתיעו את שונאי ישראל; אבל יש לזכור תמיד ש'ברזל' זה אינו אלא לבוש בדרך הטבע לכחנו האמיתי, לימוד ושמירת התורה.

(משיחת כ' מנחם אב תשל"ז)

המבטל עצמו לעיקר - ניצל מן הטפל מה ה' אלוקיך שואל מעמך (י,יב)

הקב"ה דורש מכל יהודי שיהיה בבחינת 'מה' וביטול, שאז (ממילא) לא יתאוה כלל לתענוגי העולם. וכמו שר גדול העומד לפני המלך, שמפני אימת המלך מתבטלת כל מציאותו, עד שגם אם יזדמן לו הגדול שבתענוגי העולם לא יתאוה אליו כלל.

(כתר שם טוב' עמ' נ"ז)

שלום בין הפכים הגדול הגיבור והנורא (י,יז)

הגדול - חסד; **הגיבור** - גבורה; **והנורא** - תפארת. מדוע נוספה אצל תפארת אות ו', "והנורא"?

שידור חי בימי חמישי ב21:30
 בערב www.tanyaor.com

סדר התנ"ך

עזרה ראשונה לנפוש

תניא
 מודעות
 עצמית
 ביהדות

YouTube f

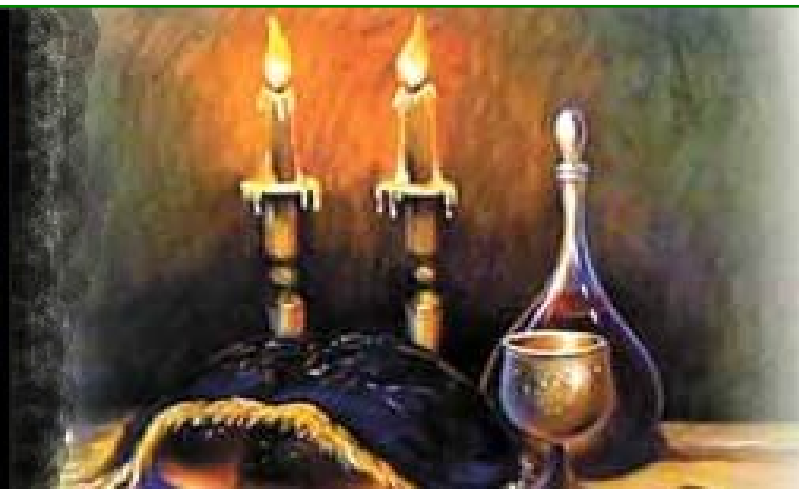
שבת שלום!!!

כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
 ליקוט, רעיונות ועימוד: חי דמארי
 להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו
tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	כניסת השבת	עיר (שעון קיץ)
19:51	18:39	י-ם
19:54	18:54	ת"א
19:54	18:46	חיפה
19:53	18:56	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, ליזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון